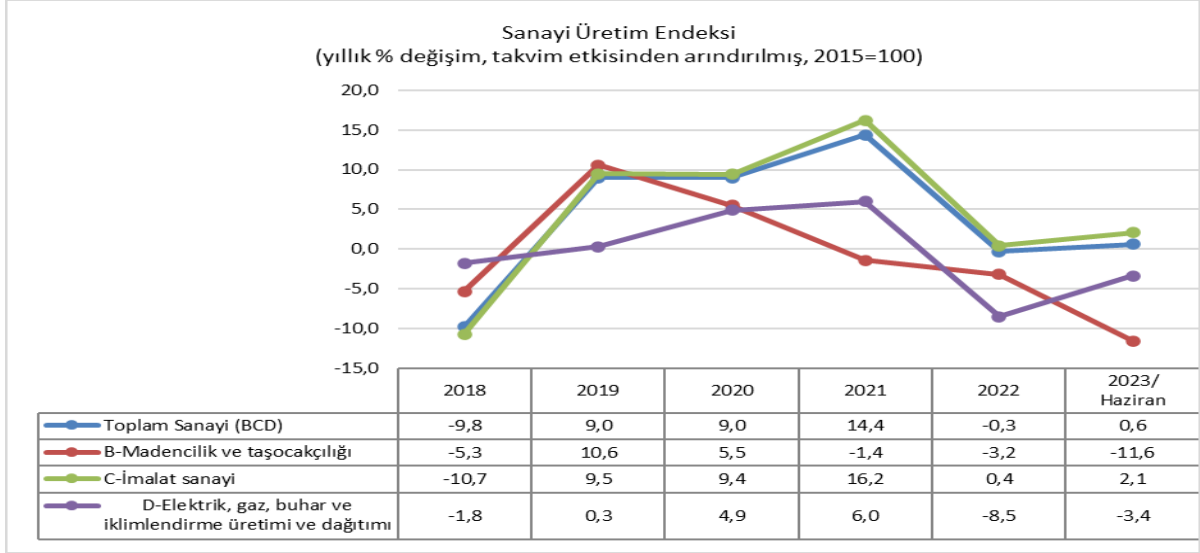
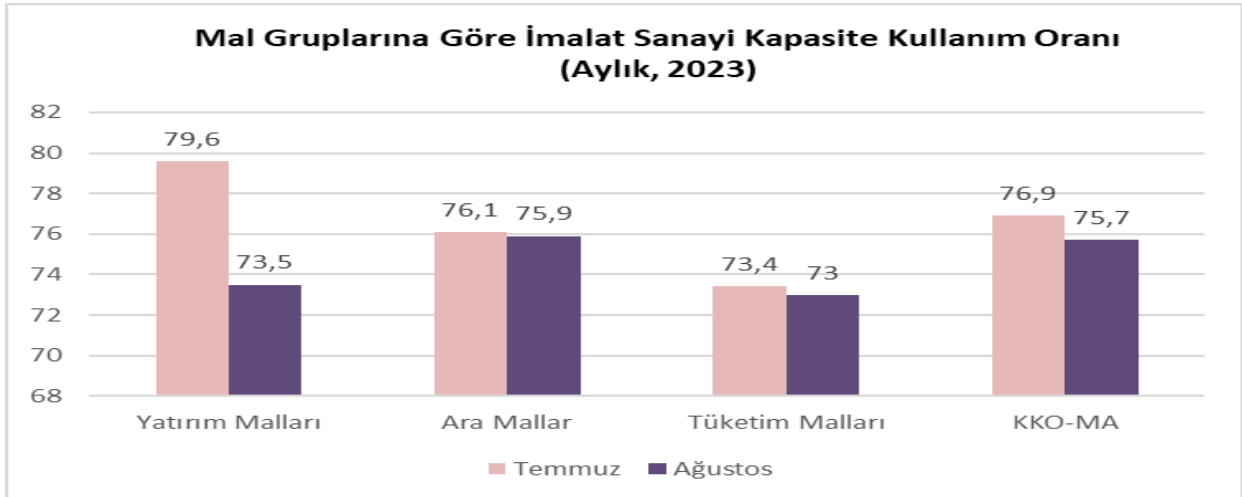

EKONOMİ VE SANAYİ BÜLTENİ

Kaynak: TÜİK

- Sanayi Üretim Endeksi, Haziran 2023’de aylık bazda %1,6 oranında arttı.
- Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2023 yılı Haziran ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %11,6 oranında, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi %3,4 oranında azaldı. İmalat sanayi üretiminde ise %2,1 oranında artış kaydedildi.

Kaynak: TCMB

- İmalat sanayinde mevsimsellikten arındırılmış imalat sanayi kapasite kullanım oranı Ağustos ayında bir önceki aya göre 1,2 puan azalarak %75,7 olarak gerçekleşti.
- Mal grupları itibarıyla en yüksek kapasite kullanım oranı %75,9 ile ara mallardır. Ardından %73,5 ile yatırım malları, son sırada ise %73,0 ile tüketim malları gelmektedir. Tüm mal gruplarında Temmuz ayına göre kapasite kullanım oranlarında düşüş görülmektedir.

Sektörlere Göre Dış Ticaret (Temmuz 2023)				
İhracat (FOB), (Haziran 2023)				
Sektörler (ISIC Rev.4)	İhracat Payı (%)	Temmuz 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Temmuz 2023 Dönemi İhracat Payı (%)	Ocak-Temmuz 2022 Dönemine Göre Değişim (%)
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	5,0	120,9	3,5	17,7
Madencilik ve Taşocakçılığı	1,6	-40,7	1,5	-21,5
İmalat Sanayi	92,9	6,9	94,4	-0,8
İthalat (CIF), (Haziran 2023)				
Sektörler (BEC)	İthalat Payı (%)	Temmuz 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Temmuz 2023 Dönemi İthalat Payı (%)	Ocak-Temmuz 2022 Dönemine Göre Değişim (%)
Sermaye (yatırım) Malları	15,9	55,1	13,7	37,1
Ara (hammadde) Malları	69,5	-4,7	74,1	-4,9
Tüketim Malları	14,6	99,6	12,1	67,9

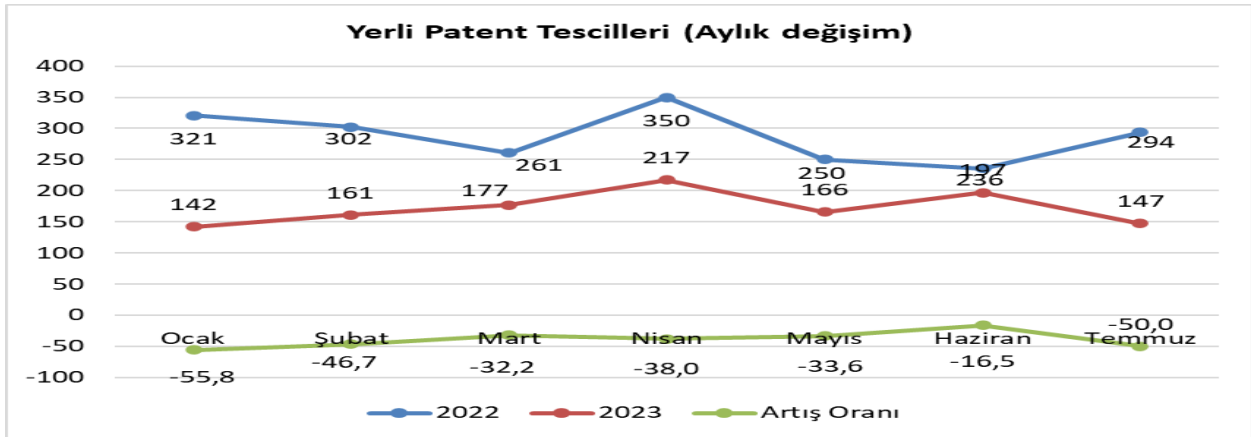
Kaynak: TÜİK

- 2023 Temmuz ayında toplam ihracatın %92,0'u, Ocak-Temmuz döneminde ise %94,4'ü imalat sanayinden kaynaklandı. İmalat sanayinde 2023 Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6,9 oranında artış gerçekleşirken 2022'nin ilk 7 ayına göre ise %0,8 oranında azalış kaydedildi.
- Temmuz 2023'de ithalatta en yüksek pay %69,5 ile ara (hammadde) mallara aittir. Ardından sırayla %15,9 ile sermaye (yatırım malları) ve %14,6 ile tüketim malları gelmektedir. 2023'ün ilk 7 ayında da sıralama aynıdır. Ocak-Temmuz 2023 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek ithalat artışı %67,9 ile tüketim mallarında gerçekleşmiştir. Sermaye (yatırım) malları 2022'nin ilk 7 ayına göre %37,1 oranında azalırken, ara mal (hammadde) ithalatında ise %4,9 oranında düşüş kaydedildi.

Teknoloji Yoğunluğuna göre İmalat Sanayi Dış Ticaret Payı (Temmuz 2023)				
İhracatta (FOB) Teknoloji Yoğunluğu				
	İhracat Payı (%)	Temmuz 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Temmuz 2023 Dönemi İhracat Payı (%)	Ocak-Temmuz 2022 Dönemine Göre Değişim (%)
Yüksek Teknolojili Ürünler	3,4	65,2	3,6	26,1
Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	37,5	19,9	37,3	12,1
Orta Düşük Teknolojili Ürünler	28,6	-5,3	27,7	-14,5
Düşük Teknolojili Ürünler	30,5	1,5	31,4	-2,6
Toplam İmalat Sanayi	100	6,9	100	-0,8
İthalatta (CIF) Teknoloji Yoğunluğu				
	İthalat Payı (%)	Temmuz 2022'ye Göre Değişim (%)	Ocak-Temmuz 2023 Dönemi İthalat Payı (%)	Ocak-Temmuz 2022 Dönemine Göre Değişim (%)
Yüksek Teknolojili Ürünler	10,6	32,4	10,3	28,1
Orta Yüksek Teknolojili Ürünler	44,0	46,6	42	17,5
Orta Düşük Teknolojili Ürünler	34,1	10,9	36,6	25,6
Düşük Teknolojili Ürünler	11,3	19,4	11,1	6,9
Toplam İmalat Sanayi	100	27,8	100	20

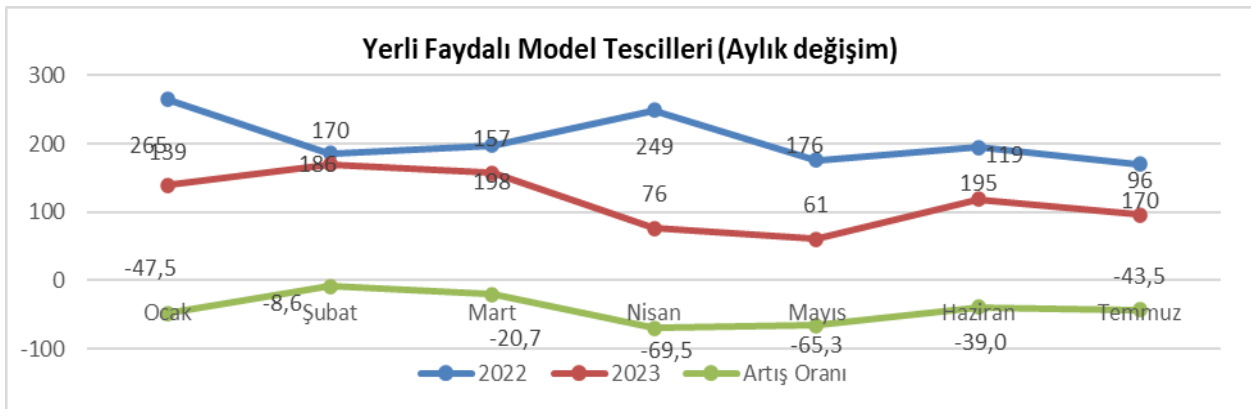
Kaynak: TÜİK

- 2023 Temmuz ayında toplam imalat sanayi ihracatı içinde yüksek teknoloji ürün ihracatı %3,4 olup, bir önceki yılın aynı ayına göre %65,2 oranında yükseldi. Toplam imalat sanayi ihracatından en büyük payı %37,5 ile orta yüksek teknoloji ürün ihracatı aldı. Orta düşük ve düşük teknoloji ürün ihracatı toplam imalat sanayi ihracatının %59,1'ini oluşturdu. Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla yüksek teknoloji ürün ihracatı %3,6, orta yüksek teknoloji ürünlerle birlikte toplamda bu oran %40,9 olarak gerçekleşti.
- İthalatta ise 2023 Temmuz ayında yüksek teknoloji ürün ithalatı %10,6 düzeyinde gerçekleşti. Yüksek ve orta yüksek teknoloji ürün ithalatı %54,6 ile toplam ithalatın yarısını aştı. Ocak-Temmuz dönemine bakıldığında ise, bir önceki yılın aynı dönemine göre en yüksek ithalat artışı %428,1 ile yüksek teknoloji ürünlerde gerçekleşirken, ikinci sırayı %25,6 ile orta düşük teknoloji ürün ithalatı aldı. Aylık bazda olduğu gibi, yılın ilk 7 ayında da yüksek ve orta yüksek teknoloji ürün ithalatı %45,6 ile toplam ithalatın yaklaşık yarısını oluşturdu.

Kaynak: TURKPATENT

- TÜRKPATENT, PCT (Patent İşbirliği Anlaşması) ve EPC (Avrupa Patent Sözleşmesi) çerçevesinde toplam yerli patent tescil sayısı Temmuz 2022'de 294 iken, Temmuz 2023'de %50 azalışla 147 olarak gerçekleşti.
- Toplam yerli patent tescil sayısı Ocak-Temmuz 2022 döneminde 2014 adet iken, 2023 yılının aynı döneminde %40,1 düşüşle 1207 olarak kaydedildi.

Kaynak: TURKPATENT

- TÜRKPATENT ve PCT (Patent İşbirliği Anlaşması) çerçevesinde toplam yerli faydalı model tescil sayısı Temmuz 2022'de 170 iken, %43,5 düşüşle Temmuz 2023'de 96 olarak gerçekleşti.
- Toplam yerli faydalı model tescil sayısı Ocak-Temmuz 2022 döneminde toplam 1439 iken 2023 yılının aynı döneminde %43,2 azalışla 818 olarak kaydedildi.

BAŞLICA MAKRO EKONOMİK GÖSTERGELER

- **GSYH:** GSYH 2023 yılının II. çeyreğinde %3,8 arttı. 2023 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak GSYH'nin alt kollarından diğer hizmet faaliyetleri %6,6, hizmetler %6,4, inşaat %6,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %5,1, finans ve sigorta faaliyetleri %4,9, gayrimenkul faaliyetleri %3,2, bilgi ve iletişim faaliyetleri %1,3 ve tarım sektörü %1,2 arttı. Sanayi %2,6, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri ise %1,2 azaldı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi ise bir önceki çeyreğe göre %3,5 arttı. Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2023 yılının ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %60,7 artarak 5 trilyon 502 milyar 192 milyon TL oldu. GSYH'nin ikinci çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 271 milyar 468 milyon olarak gerçekleşti.
- **Fiyat İstikrarı: Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)** yıllık bazda Temmuz 2021'de %18,95; Temmuz 2022'de %79,60; Temmuz 2023'de ise %47,83 oranında arttı. **Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE)** yıllık bazda Temmuz 2021'de %42,92; Temmuz 2022'de %144,61; Temmuz 2023'de ise %44,50 oranında arttı. Yİ-ÜFE'de sektörel bazda aylık en yüksek artış; %89,56 ile diğer madencilik ve taş ocaklığı sektöründe gerçekleşti. Gıda ürünlerindeki artış %59,71 ile dokuzuncu sırada yer aldı. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme alt sektöründe üretici fiyatları %17,56 ile en yüksek azalışı sergiledi. **Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE)** yıllık bazda bir önceki yılın aynı ayına göre %62,48, aylık bazda ise bir önceki aya göre %8,03 arttı. On iki aylık ortalamalara göre ise artış oranı %102,10 oldu. **Tarımsal Girdi Fiyatları Endeksi** Haziran ayında bir önceki aya göre %3,46, yıllık bazda bir önceki yılın Haziran ayına göre ise %27,70 oranında arttı. On iki aylık ortalamalara göre değişim % 77,36 olarak gerçekleşti. Tarımsal GFE'de Haziran ayı itibarıyla yıllık bazda azalış gösteren alt gruplar sırasıyla, %12,85 ile enerji ve yağlar ve %4,39 ile gübre ve toprak geliştiriciler oldu. Aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar %9,41 ile veteriner harcamaları ve %8,90 ile enerji ve yağlar, %7,69 ile makine ve bakım masrafları oldu.
- **İşsizlik:** İşgücü istatistikleri II. çeyrekte, ilk çeyreğe göre %9,7'ye geriledi. Erkeklerde işsizlik %7,8'e gerilerken, kadın işsizliği erkeklere göre %13,4 ile daha yüksek bir düzeyde kalmaya devam etti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,5 iken kadınlarda %36,1 oldu. İşsizlik oranı ise %9,5'e geriledi. İşsizlik oranı erkeklerde %71,2; kadınlarda ise %36 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki çeyreğe göre 1,2 puan azalarak %18,3 olarak gerçekleşti. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %15,1, kadınlarda ise %24,1 olarak tahmin edildi.
- **Dış Ticaret:** 2023 yılı Temmuz ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %8,3 artarak 20 milyar 78 milyon dolar, ithalat ise bir önceki yılın aynı ayına göre %10,5 artarak 32 milyar 295 milyon dolar olarak gerçekleşti. Temmuz 2023'de dış ticaret açığı %14,2 oranında gerçekleşerek 12 milyar 217 milyon dolar oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Temmuz ayında %63,4 iken, 2023 Temmuz ayında %62,2'ye yükseldi. İhracat, Ocak-Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,7 azalarak 143 milyar 287 milyon dolar, ithalat %5,0 artarak 216 milyar 827 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ocak-Temmuz döneminde dış ticaret açığı %18,1 artarak 62 milyar 279 milyondan, 73 milyar 539 milyona yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Ocak-Temmuz döneminde %69,8 iken, 2023 yılının aynı döneminde %66,1'e geriledi.

Hazırlayanlar:

Prof. Dr. Betül GÜR (Merkez Müdürü)

İletişim:

spkm@ticaret.edu.tr

+90 444 0 413

ÖNEMLİ: Bu yayın sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bülten ulusal ve uluslararası resmi kurumların güncel verileri derlenerek hazırlanmaktadır. İstanbul Ticaret Üniversitesi, bültendeki bilgilerin kullanılmasından kaynaklı olarak doğabilecek ekonomik, finansal, hukuki vb. zararlardan doğrudan ya da dolaylı olarak sorumlu değildir. Bültende yer alan bilgilerden kaynak gösterilmek suretiyle faydalanılabilir.